

Autorisovaný
překlad

prof. Frant. Fehouna.

Bosenský drak.

ROMÁN

Josefa Aug. Tomiče.

Pokračování.

“Vyplašili jsme ji!” pravil Ali, zpatmatovav se poněkud. “Na mou věru je krásna, bratři, ta sestra vaše,” podotkl Ali ve svém zanešené z něhož se ještě nemohl jak se patřil probrati.

Bratři Mejřiní usmáli se té poznámce svého druhá a nepromluvili ani slova.

Od té chvíle byla Mejra předmětem myšlenek a citů Alijových. Ji noh se stal zádušným; chodil na lov, sezdl, rozmlouval s nechtěl. Mejraději zůstával doma a bloudil po zahradě neustále zraje k zastřeným okům Mejřiným, nevzplane li cdtud teplý paprsek sluneční. Mejra ani jednou se neobjevila ani u ckeo, ani na chodbě, a na dvůr neb do zahrady přichází jen tehda, když je přesvědčena, že Ali paša s bratřimi někam odešli. Ubohý Ali div nezšlil zoufalou láskou.

Jedenkrát zastal na dvoře Jurku, ana právě ve vědře nesla studenou vodu pro svou velitelku a družku, i vtiskl jí do ruky kytici:

“Pro boha tě prosím,” promluvil k ní Ali paša, “odevzdej tu kytici Mejře, a rei jí, by mne nesoužila a se přede mnou neukrývala; pověz jí, že je mi milejší než zrak můj, že ji miluji více než daši, než život svůj.

Útrpným okem pohledla Jurka na krásného mládence, jemuž slova ta z bloubí srdce plynulo.

“Lito je mi tebe, ctý pašo!” dí Jurka hlasem nejistým.

“Ty mne lituješ? Proč? Pověz jen! Neboj se!” dorážel na ni Ali.

“Mejra již miluje — jiného!” vyprátila z úst po tichu Jurka.

“Jiného?” opakoval Ali a rty mu zbledly, němčně stavěl se, jako by byl připraven na takovou odpověď.

“Ti víš koho, pověz jméno jeho!” pokračoval hlasem, zuřivším jako rozkaz.

“Nesmím, pane!” vykotala ze sebe Jurka i celá se chvěla.

Není teprv poznávala, jaké posestlosti se dopustila, prozradivši tajemství své družky.

“Musíš mi to říci — musím ta vědět,” pravila chvějícím se hlasem

Ali, uchopiv křečovitě Jurčinu ruku.

“Nemohu, nesmím pane!” prosila dívka plačfe. “Smiluj se nad mnou a pusť mne.”

Ali paša skřepal zuby, pustil ruku dívčinu i kráčel dále po dvoře.

Jurka celá bez sebe vpadla do Mejřina pokoje.

“Co ti je, holka?” tázala se jí po lekáná Mejra.

“Zle jsem jednala, Mejro! Ti muš budeš klnouti!” odpověděla plačfe dívka i vyprávěla vše, co se nedávno na dvoře mezi ní a Ali pašou přihedilo.

“Upokoj se!” těšila, Mejra na polo zoufalou Jurku. “Dobře’s uči nila; teď za jisté na mne zanevě a dřív odtud odejde. Je nám bez toho v cestě mně i Huseinovi.”

“A co s tou kyticí, kterou ti po mně poslal, podržíš-li ji?” tázala se Jurka Mejry.

U bosenských Mahomedánů, když jinoh pošle dřve nějaký milostný dárek a ona jej přijme, aneb jej opě tuje, předpokládá se na určito, že dívka toho bocha má ráda a naopak. Když tedy Jurka se zmínila Mejře o darované kyticí, pravila tato: “Podrž ji jen pro sebe. Uvidíš-li ji u tebe, bude vědět, že jsem jeho dar odmítla; nezpozoruje-li toho, je stejno, víť bez toho, že oň nedbám.”

Při tomu i zůstalo. Jurka zastrčila kytici do svých vlasů, ale tato uvadla a ona ji zahodila, prve než Ali paša o tom zvědětí mohl. Od oné rozmlavy s Jurkou byl ještě zasmušilejší, než dřve, a málo kdy nějaké slovo promluvil s Rustem bejem a jeho syny, svými druhy. Když se ho tito jednou po přičině té nálady tázali, sdělil s nimi Ali tajemství svého srdce i ona osudnou rozmluvu s Jurkou.

“Nyní znáte chorobu mé duše,” dokončil Ali paša své vypravování, “víte i příčinu mého zármutku: Mejra miluje jiného!”

“To jsou dětinské hříčky mladého děvčete,” jal se těšiti přítel starší bratr Ahmet. “Mejra je ještě dítě; teprv je jí sedmnácte let, což ona ví o lásce? Před půl rokem byla v Gradačci u tety na návštěvě.

Tam se, jak se nám sama svěřila, seznámila s kapitánem Huseinem, jenž krásnými slovy pobláznil nezkušené děvče, a nyní myslí, že bez Huseina pro ni života není.”

“Tedy Husein je týž!” pravil trpce Ali paša. “Můj nepřítel, jenž mne z hloubi duše své nenávidí a se mnou pohrdá!”

“Jest mi tebe líto, že se bez potřeby trápíš,” znovu počnal Ahmet, “kdož pak dbá na vrtochy hloupých dětí, jakými jsou mladá děvčata. To bláznovství jí pomine, jakmile se vdá.”

Ali paša ani neposlouchal, co k němu soudruh mluvil, nýbrž upřeně hleděl v tuže stranu. Čelo se mu svařilo, obrvy stáhly, a žilky kolem skrání jen hrály. Tu najednou otevřel ústa k potatelnému úsměvu.

“Ano, to udělám. Jemu nechť zůstane láska, mně pomsta,” pravil polohlasitě, jako by sám sebou mluvil.

Bratři se podívali na sebe, nerozumějící dosahu slov Alijových.

Ali paša šel po tom rovnou cestou k Rustem beji a bez okolků proprosil jej o ruku Mejřinu.

Starý se zaradoval, objal Aliju a pohnut jsa pravil:

“Nemohu si přátí lepšího zetě; rád ti dávám dcera svou. Žij a buď šťasten s ní.”

V jednom okamžiku bylo tedy rozhodnuto o budoucnosti ubohé Mejry, a jí se ani neptali, aniž na to dávali, jest jí to vhod či nic. Nefortunný je osud Mahomedánské Bosnačky. Otec se neraduje, když se mu děvče narodí, neboť ono jest stvořeno pro harém, nikoli pro svět. V harému se narodí, v něm žije, v něm umře, odcizená od světa, na věky otrokyní cizí vůle, v panen-ském věku rodičů, později svého chotě. Naopak nemá Mahomedánský Besňák větší radosti, jako když se mu syn narodí. Synové ti jsou slasti a hrdostí otcovou, oni jsou jeho holoubci, jeho sokolové, neboť dnes či zítra, až povyrostou, budou krotiti divoké koně, vládnouti věrnou ručnicí a britkým mečem, oživi památku slavných předků, a budou vzorem svým potomkům.

I Rustem bej miloval své dva syny nade všecko, ale neméně miloval i Mejru, která byla ve všem pravým obrazem jeho nebožky ženy. Mejra neměla ještě plných čtyř let, když jí matka zemřela; v nejnevinějším svém věku zůstalo ubohé dítě bez mateřské lásky, bez mateřského celování. Rustem beje to volice rozlftostnělo i od nynějška byl dvojnásob uěžným a laskavým k deerašce, hledě jí poněkud aspoň nahradiťti ztrátu matčinu. Snažil se, by se kdykoli mohl, zavděčil svému dítěti, ale nyní kdy šlo o její vdavky, nepřišlo mu ani na mysl, aby se zeptal dcery své, jsouli jí ty vdavky po chuti. V Bosně není to zvykem tu rodlěe vdávajť dcera často i proti její vůli.

Netuše nic zlého vstoupil Rustem bej v harém k své deeri, by jí oznámil, že se co nejdřív vdá. Uslyševši Mejra tu osudnou novinu, zůstala jako zkamenělá. Líce jí zbledlo, a dřky u nosu bolem a hněvem se zachvěly, jakoby v pláč chtěly pro-puknouti.

“Při hrobu matčině!” promluvila dívka po malé pře tívco hlasem, v němž se jevila zoufalost, hněv a prudký bol milujfeho srdce jejího, “nevďávej mne za Aliju, otče! Ten snátek byl by jistou smrtí mou!”

Rustem bej, překvapen tou odpovědí deerinou, přeměřil jí vážným a tázavým pohledem.

“Ti ho nenávidíš?”

“Nikoli, ale miluji jiného!” od-tušila Mejra. “Nehněvej se, až uslyšíš koho. Slavného je rodu, bohatý, krásný a junáckého srdce — ty jej znáš, — kapitána Huseina.”

“Huseina?” trhl sebou Rustem bej.

“Ano toho, můj otče!” přisvědčila dívka i vypravovala otei svou známost s Huseinem počfnajíc od Gradačce, kde jej, když byla u tety poznala, až do nejnovějšího setkání s ním v zahradě. “Posledníkrát,” končila svou řeč, “vraceje se z Orlova pole, chtěl se u tebe zastaviti, za-jisté měl ten úmysl, požádati o ruku. Náhoda tomu chtěla, že tehda nastal od svého záměru, a v tom jej jiný předešel.”

Pokračování.